

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת

ידתרו רשע וטוב לו?

"פקד עון אבת על בנים" [כ"ד]

הגמ' בברכות ז. אומרת: אמר משה רבנו לפני הקב"ה מפני מה צדיק ורע לו צדיק וטוב לו, רשע ורע לו רשע וטוב לו? השיב לו הקב"ה: צדיק וטוב לו - צדיק בן צדיק. צדיק ורע לו - צדיק בן רשע. רשע וטוב לו - רשע בן צדיק. רשע ורע לו - רשע בן רשע.

שואל ה'בן איש חי' [בספרו "אדרת אליהו"] כיצד ייתכן שרשע יהיה לו בכלל טוב בעולם הזה, הרי כל מה שיש לאדם מצד הדין אין הקב"ה חייב לו כלום הגם שיעשה מצוות רבות הואיל ואנו עבדיו של הקב"ה ואין לעבד לבקש שכר על מעשיו. ועוד נאמר באיוב [מ"א, ג'] "מי הקדימיני ואשלם" שמצד הדין לא מגיע לאדם כלום... וגם מצד החסד אין הקב"ה חייב לרשע כלום ואדרבה אין ה' חפץ לעשות חסד עם הרשע הגם שיעשה מצוות?

ומסביר - בתורה מסופר על יצחק אבינו שרצה לתת לעשו את הברכות, אותן ברכות היה עשו אמור לקבלם בעולם הזה למרות היותו רשע גמור, ואף יצחק עצמו ידע שעשו רשע ולמרות זאת רצה שיהנה קצת מהעולם הזה. אך לבסוף יעקב קיבל את אותן ברכות בחוכמתו. יוצא שטובת העולם הזה כל יהודי צריך לקבל מצד אותה ברכה שבירך יצחק אבינו, ולא מצד הדין.

ומצד החסד של הקב"ה כאשר האדם מקיים תורה ומצוות הוא צריך לקבל טובה בעולם הבא, ורשעים אין להם שייכות אל העולם הבא ולכן לא יהיו זכאים לקבל טובה בעולם הבא הגם שיעשו מצוות.

יוצא שצריך לתת טובה לרשעים בעולם הזה מכח ברכתו של יצחק אבינו ללא שום קשר למעשים אם הם טובים או אם הם רעים הואיל וגם יצחק רצה לברך את עשו למרות היותו רשע ללא קשר למעשיו כלל, אלא שלבסוף לא זכה בברכה אלא יעקב וכל זרעו אחריו.

והנה צדיקים גמורים לא רוצים את אותה הטובה מצד ברכתו של יצחק אבינו בעולם הזה, אלא רוצים לשמור אותה לעולם הבא, כיוון שכך, הקב"ה מעבד ושומר את אותו שכר לצדיקים לאחר פטירתם. ופוסק ה' יתברך לצדיקים רווח צדדי עבור אותו עיכוב. ואין זה ריבית שלא שייך אצל הקב"ה ריבית שגם הקרן וגם הריבית שייכים להקב"ה, ועוד שאנו עבדיו של הקב"ה ומה שקנה עבד קנה רבו וגם הריבית עצמה קנאו הקב"ה.

ובכל זאת אומנם את אותו שכר שבא להם מצד ברכתו של יצחק הם רוצים לעתיד לבוא, אך את אותו רווח שפסק להם הקב"ה עבור אותו עיכוב הם כן רוצים בעולם הזה. ובאמת בגלגול הראשון של הצדיק לא שייך לתת לו את אותו שכר של הרווח הואיל ועדיין לא עיכב הקב"ה אצלו כלום, אך בגלגול השני אז

הקב"ה יכול לתת לצדיק את אותו רווח כפי מה שמגיע לאותו צדיק אם מעט או הרבה.

וכל החשבון הזה שייך רק לצדיקים אך לרשעים הם מקבלים את אותו שכר המגיע להם מצד ברכתו של יצחק כבר בעולם הזה וכפי מה שנאמר "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבדו" ואין להם את אותו עיכוב רווח כלל וגם אם יחזרו בגלגול שני לא יקבלו כלום. [והשכר עבור התורה והמצוות, שייך למידת החסד ואין הקב"ה חפץ לעשות חסד עם הרשעים ולא יקבלו על כך כלום אם לבסוף נשאו עדיין רשעים גמורים].

יוצא שהרשע אוכל את הקרן בעולם הזה, והצדיק אוכל רק את הרווח ששייך לו מצד ברכתו של יצחק. וריבוי הטובה אצל הרשע הוא יותר גדול מהצדיק הואיל והוא אוכל את הקרן. וריבוי הטובה אצל הצדיק הוא מועט לעומת הרשע מפני שהצדיק אוכל רק את הרווח.

ממשיך הרב להסביר שביאתו של האדם לעולם הזה בגלגול הראשון היא נקראת אב והגלגול השני הוא נקרא בן שהוא בן לאב. זה מה שהקב"ה אמר למשה צדיק וטוב לו - צדיק בן צדיק. שמדובר כאן על צדיק שהיה גם בגלגול הראשון צדיק וצריך לשלם מאותו רווח השייך לצדיק מהגלגול הראשון לכן שייך צדיק בן צדיק שטוב לו בעולם הזה. ורשע וטוב לו - רשע בן צדיק, והכוונה כאן לרשע שהיה צדיק בגלגול הראשון ומגיע לו עדיין שכר מהרווח של הגלגול הראשון שהיה צדיק.

וצדיק ורע לו צדיק בן רשע שהיה בגלגול הראשון רשע ועתה הוא צדיק, לא מגיע לצדיק שכר משום שאכל את הקרן בגלגול הראשון ורק עתה הוא צדיק לכן רע לו.

ורשע ורע לו - רשע בן רשע, מדובר כאן על רשע שהיה גם בגלגול הראשון רשע ואכל כבר את הקרן בגלגולו הראשון ועתה לא נותר לו כלום לכן הוא רשע ורע לו.

ואם יאמר לעצמו האדם הרשעים יקבלו תמיד טובה מכח ברכתו של יצחק מצד הדין ולא יקבלו רעה על מעשיהם בעולם הזה, על כך נאמר: "פקד עון אבת על בנים" שגם אם בגלגול הראשון אתה הואה שטוב להם, דע לך שהקב"ה יפרע מהרשע בגלגול השני שה' פוקד את העוון על הבנים שזה הגלגול השני של הרשע ואין האדם יכול לברוח מידו יתברך ועליו לקיים מצוות ה' יתברך ולזכות בכל הברכות כולם.

הרי לנו כיצד הקב"ה מתנהג ומתנהל עם עם ישראל, מצד אחד דואג ושומר לצדיקים את שכרם לעולם הבא ואף מוכן לשלם על כך ריבית ומאידך אינו מוותר לרשע.. ועדיין על האדם לזכור במופלא ממך אל תדרוש...

שבת שלום ומבורך!!!

ניתן להאזין לשיחותיו של הרב גדעון ראובן ב"קול חלשון" 03-6171111 יפנו אפ' 052-7151420 (ע"י יוזמי קווי)

בס"ד בקרוב עומד ליצאת לאור הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק שלישי - על חמישה חמשי תורה ומועדים, בתוספת פניני היאור החיים" הקדוש.

למנוונינים לתרום להוצאת הספר ולהקדים לצילוי נשמת וכדו' יפנו אפ' 052-7151420

ו"ל ה"פלא יועץ": רבה טובת הדפוס בעולם אשר על ידה יגדיל תורה ויפוצו מעינותיה חוצה והנה מאחר שעל הרוב קצור קצרה יד החכמים מלהדפיס ספריהם ומכתתים רגליהם מעיר לעיר ללקט כסף כדי להדפיס וראוי לעשירים עם אלקי אברהם לפתח ידם אליהם בעין יפה ובה חלק כחלק יאכלו עם החכם כי בצל החכמה בצל הכסף [מקולת ז' י"ב] וחכל לפי מה שהוא הספר ולפי מה שהוא נצרך לרבים ולפי התועלת הנמשך ממנו לעבודת השם יתברך ודייק תמצא קל ותשכח שכמעט אין כסף שיהא נחשב למצוה רבה כו' שכל הוצאה של מצוה היא לשענתו מתחיל במצוה וגומרה אבל זה הנותן לצורך הדפוס צדקתו עומדת לעד לדור דורים והוא מזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו וילך לפניו ולאחריו צדקו אשריו מה טוב חלקו קנה שם טוב קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא וגם העולם הזה כסף כסף רבה...

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

ממצרים! וכאן לא רק אחד יצא ממצרים, אלא שישים ריבוא ולאור יום ולעיני כולם!! ואילולי אותם ניסים שחקר ובדק עליהם שבאמת נעשו לעם ישראל, לא היה מאמין בליבו לאותן שמועות שעם שלם יצא ממצרים שהוא בלתי אפשרי. והוא היה חושב בליבו שגם אם יצליחו לצאת ירדפו אחריהם, ואם לא יצליחו להחזירם יישאר עדין מחנה אחר לרדוף שוב אחר עם ישראל ולהחזירם, אך לאחר ששמע כיצד הוציא ה' את בני ישראל ממצרים הבין שבאמת הוציא ה' את בני ישראל ממצרים.

"וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל עמו" [י"ח, א']

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - המילה "כל" באה לומר לנו שיתרו חקר אחר כל נפלאותיו של הקב"ה עם ישראל לפרטי פרטים, זה אומר לנו שיתרו אהב מאוד את עם ישראל, משום שאדם שהוא שונא לרעהו, לא יכול לשמוע עליו טובה וברכה ויקוץ בהגדת שבחיו, אך יתרו לא רק שלא הסתפק בכך שהעולם שמע על יציאת עם ישראל ממצרים, אלא גם חקר ובדק לפרטים איך וכיצד היה הנס וה' מעיד עליו בתורה שהוא היה אוהב ישראל.

הרי לנו שגם כאשר באים שמועות ודיווחים לאוזניו של האדם, לא ייכנסו הדברים לליבו ולא יאמין להם עד אשר יחקור יבדוק וייראה שאכן שמועות אלו נכונות, ואז יכנסו ויחדרו דברים אלו לליבו של האדם.

ויותר מכך יתרו היה מיועצי פרעה המלך, והיה בקי בהליכות מצרים ובחוקי אסיריה ומעולם לא היה מצליח עבד לצאת

פניני האלשיך הקדוש

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

וכי חלילה לשוא היכה אותם הקב"ה על הפשעים והעוונות? ומתוך שלא כתוב קיבלו וקיימו שנאמר שכעת קיבלו ועד עכשיו היו פטורים, אלא קיימו את מה שכבר קיבלו, כלומר שקיבלו עליהם כבר ועכשיו חזרו לקיים, (זהו עצמו קבלה נוספת, אך לא חדשה) ואיך יתכן שקיבלו עליהם כבר הרי זה היה באונס? אלא שלאחר שקיבלו עליהם תחת ההר הגיעו למצב של קבלה ברצון וקבלה גמורה. וממילא אין טענת קבלה באונס לשום דור, שלא קיבלו בפעם הראשונה בימי אחשורוש אלא רק חזרו לקיים ולעשות קבלה מחוזקת בכך, את מה שקיבלו עליהם מכבר קבלה גמורה.

גמ' שבת פח. "ויתייצבו בתחתית ההר. א"ר אבדימי בר חמא בר חסא מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם. א"ר אחא בר יעקב מכאן מודעה רבה לאורייתא. אמר רבא אעפ"כ הדור קבלוה בימי אחשורוש דכתיב קיימו וקיבלו היהודים. קיימו מה שקיבלו כבר"

מקשה האלשיך הקדוש מהי תשובת רבא לר' אחא שהדור קיבלוה בימי אחשורוש, סוף סוף כל הדורות ממתן תורה עד מרדכי צריכים להיפטר מן הדין מחמת הקבלה שהייתה באונס,

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א
054-8502267 שעות המענה: בימים א' - ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

פנינים ממה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

על - פרקי אבות

חלק ט'

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

של הלל ושמאי, והגמ' בחגיגה [כב] מספרת על מחלוקת אחת שהייתה בחיים בין בית הלל לבית שמאי ולאחר פטירתם בא ר' יהושע שהיה מתלמידי בית הלל ואמר: בושני מדבריכם בית שמאי והוכיח אחרת מדברי בית שמאי. שמע כך אחד מתלמידי בית שמאי הלך והוכיח בראיות לר' יהושע את דברי בית שמאי. לאחר ששמע זאת ר' יהושע הלך לקברי בית שמאי והשתטח על קבריהם וביקש סליחה הוא אמר ומה הלכות סתומות שלכם כך, אז מפורשות שלכם על אחת כמה וכמה. ואמר על ר' יהושע שכל ימיו השחרו שיניו בגלל תעניותיו. זה שאמר סתומות שלכם כך משמע שהיה להם עוד הרבה הלכות סתומות ואפשר גם שישנם הרבה הלכות סתומות מחכם אחר, לכן אמר התנא "ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמע" שהרי "סופו להישמע" זה כאשר ידוע לך טעמו של אותו חכם כמו במעשה של ר' יהושע. "ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה" שלא תאמר לכשאתפנה מלבקש כל מזונותי אז אלק ואלמד שמא לא תפנה ולא תלמד בכלל והגמ' ביומא [נה] אומרת שהלל מחייב את העניים.

"הלל אומר אל תפרוש מן הצבור, ואל תאמן בעצמך עד יום מותך, ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שספו להשמע. ואל תאמר לכשאפנה אשנה, שמא לא תפנה"

ממשיך התנא וכותב "ואל תדין את חברך..". שכל מה שלא הוכיח הלל את בני בתירא עוד קודם לכן הוא בגלל שלא יחשבו שהוא מוכיח אותם הואיל ומקנא בגדולתם ובנשיאותם, וגם הלל הסתפק האם שכחו הלכה זו בגלל רבנותם שהתגאו בה, או הואיל ולא שימשו את שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון. ומספק זה לא רצה למעט כבודם ולבזותם. אך לאחר שמינו אותו לנשיא עליהם הבין שבני בתירא היו ענווים ולא שכחו את ההלכה מחמת גאוותם אלא בגלל שלא שימשו את שמעיה ואבטליון לכן הוכיח אותם על כך דווקא עכשיו.. ועכשיו הלל ניצל גם מהחשד שמוכיח אותם בגלל שמקנא בנשיאותם. "ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שספו להשמע" שמהגמ' בביצה [כ] משמע שהייתה מחלוקת בין תלמידי בית שמאי ובית הלל עוד בחייהם

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

אמירת "מוזים דרבנן" באמצע פסוקי דזמרה

הכבוד, ובבין הפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם, שו"ע (ס' נא' ס' ה') לכן ה"ה לעניין קדיש וקדושה ומוזים, לא הותר להפסיק בהם בפסוקי דזמרה אלא רק מה שמוזר בק"ש וברכותיה (בקדושה - קדוש, ברוך, וימלוך בלבד, ובמוזים - רק "מוזים אנחנו לך" בלבד) ויענה רק "מוזים אנחנו לך" בלבד. ואע"ג שמוצינו פסוקי דזמרה חלוק וקל יותר מק"ש וברכותיה גם לבני ספרד בדבר אחד שבפסוקי דזמרה פוסק לעניית אמן על כל ברכה ששומע, מ"מ שם הסיבה היא כמו שכתב הב"י (ר' ס' נא') דפסוקי דזמרה הם שבת, ואמן הוא ג"כ שבת ולכן לא היה הפסק, אבל לומר "מוזים דרבנן" כולו בפסוקי דזמרה כיון שאינו חובה מדינא דגמרא אלא מנהג שנהגו העם היה הפסק (ע' תוס' ברכות כא: שכתב על "מוזים דרבנן" שלא מצינו לו עיקר בגמרא עיי"ש, אע"ג שמוזכר בגמ' סוטה מ. שהעם עונה מוזים וכו' ביארו האחרונים שם שהוא רק מנהג שנהגו העם ולא חובה).

ומ"מ אם הוא נמצא בין ישתבח ליוצר יאמר כל ה"מוזים דרבנן" ואין בזה שום חשש הפסק כלל (יבי"א שם).

העמוד באמצע פסוקי דזמרה, והגיע הש"צ בחזרת התפילה למוזים

לבני אשכנז - יואמר את כל "מוזים דרבנן" (א"ר ס' ס' ו' סק' ו), וכן המשנ"ב (ס' נא' סק' ח') שפסק כמותו כתב "וכן לענות מוזים דרבנן", ומשמעות הלשון שיענה כל המוזים דרבנן, וכך הבין בשו"ת מנחת יצחק (חלק ט' ס' ח') בכונת המשנ"ב. ואע"ג שבקריאת שמע וברכותיה כתב בשו"ע (ס' ס' ס' ג') שפוסק לומר רק את המילים "מוזים אנחנו לך" (כמו שבארו האחרונים שם בכונת השו"ע) ולא את כל המוזים דרבנן דהוי הפסקה גדולה, צריך לומר דמ"מ בפסוקי דזמרה מקלים יותר מברכות קריאת שמע לבני אשכנז בכמה עניינים.

לבני ספרד - אין לומר את כל "המוזים דרבנן" אלא יענה "מוזים אנחנו לך" בלבד (יבי"א (ח"ו או"ח ס' ד'), שו"ת זכור ליצחק (ס' ז' אות ה'), דברכות ק"ש פסק בשו"ע (ס' ס' ס' ו') שאומר רק את המילים "מוזים אנחנו לך", ומכיון שדין פסוקי דזמרה שווה לדין ק"ש וברכותיה (שבאמצע הפרק שואל מפני היראה ומשיב מפני

מעשה שהיה...

השיב העשיר שהוא טרוד מאוד בעסקיו ואין לו פנאי ללימוד תורה.. אמר הרב לעשיר: "ה' אוהב מאוד את העוסקים בתורה, ואם רצונך שירצה ה' את מעשיך ותהיה אשתך כעזר לך, עליך לקבוע זמן מיוחד בכל יום ללימוד תורה. זמן זה לא תבטל לעולם! בכך תזכה שירצה ה' את מעשיך ואשתך תהפוך לך לעזר..."

עשה כן העשיר ואכן אשתו החלה אט אט לעזור לו ולכבדו כפי הראוי לו. ללמדנו שכאשר אין האדם לומד תורה, חייו פשוט אינם חיים וצריך האדם תמיד לקבוע עיתים לתורה.

מסופר על עשיר אחד שבא אל הגאון הנצי"ב וסיפר לו שהשלום בביתו מעורער, נכון שמעמדו החברתי מצוין, רוחשים לו כבוד רב ומעמדו הכלכלי מצוין אך בביתו לא מתייחסים אליו בכבוד כלל, אשתו מדברת אליו בזלזול ואפילו איננה מתייחסת לדעתו, היא רודה בו בתוקף ומשרתיו בבית אינם מתייחסים לדבריו אלא עושים אך ורק את דברי אשתו?

שאל לסדר יומו של העשיר, והלה סיפר שמהבוקר ועד הערב הוא מצוי במשרדו ועסוק בניהול העסקים ובפגישות עסקיות כדרך הסוחרים. שאל הרב: "האם יש לך שעות קבועות ללימוד תורה?"

הלכה למעשה...

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

למשך 45 דקות על 200 מעלות חום [ליבון קל מספיק מבשר לחלב, ושיעורו כדי שיישרף קש מבחוץ, ומבדיקה ביתית כבר ב 180 מעלות נשרף נייר טואלט ע' אור"ח תקט', ה' רעק"א יו"ד קבא'] ואפ' מיד לאחר הכנת הבשר, בעוד התנור חם אפשר להשאירו דלוק שתהיה הכשרה, ומיד אח"כ בעודו חם ליתן המאכל החלבי, ואין צריך להמתין 24 שעות [כמבואר בגוף דברי השו"ע ורמ"א תקט', ה' ובמשנ"ב סק"י] ומ"מ צריך להפריד בין תבניות בשר לחלב. ואם אין אפשרות [כגון שנגמר במכולת תבניות חד פעמיות...] לבני ספרד ניתן גם להכשיר את התבנית מבשר לחלב. אבל בני אשכנז נוהגים שלא להפוך כלי מבשר לחלב גם אם יש צורך בדבר [משנ"ב תנא' סקי"ט, ותקט' סק"ה ממ"א, ובכה"ח סק"מ] הביא מהחיד"א שבני ספרד נוהגים בזה היתר [ומ"מ לגוף התנור מועיל הכשרה, כיוון שלא בלע באופן ישיר, ולא מצוי כל כך שיאסר בדיעבד, נמצא לא שייך תקנת האחרונים שלא להפוך כלי מבשר לחלב, אמנם יש מחמירים גם בזה [ע' שבות יצחק על מיקרוגל בשם הגרי"ש אלישיב זצ"ל].

האם אפשר להשתמש בתנור אחד לבשר וחלב?

ראשית צריך לדעת שאין להשתמש בכלי אחד בקביעות לבשר וחלב, אפ' אם אין הכלי בולע ונאסר, לדוגמא: כפית בשרית שאתה רוצה לאכול איתה קוטג' או קורנפלקס עם חלב, שוודאי הכפית והמאכל לא יאסרו, מ"מ בקביעות אסור להשתמש כך, אבל באופן חד פעמי מותר [ש"ך צא' סקג', משנ"ב תנא' סקט"ז] ולכן אסור להשתמש במיקרוגל בשרי עבור מאכל חלבי גם אם מצליחים שלא בלע כלל, כגון שסגור חזק או שנותנים לו רק הפשרה ממה שהיה במקרה] וכל שכן כאן שהתנור בולע מבשר, ואח"כ פולט לתוך החלב שאסור אפ' באופן חד פעמי ואפ' לאחר 24 שעות, שלכתחילה אסור להשתמש בכלי שאינו בן יומו. [גמ' ע"ז עה. יו"ד צג', א' קג', ה' קכב, ב'] לכן אם רוצה להשתמש בתנור בשרי עבור מאכלי חלב, צריך תחילה להכשירו ע"י שינוקה התנור [ואם התנור נקי אין צריך לנקותו, והגדרת נקי זה שמעברים מגבון על שולי התנור והמגבון יוצא נקי] ואח"כ יחמם

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

כי האדם עץ השדה

אסור לנו להתיימש. בדיוק כפי שהחורף מהווה הפסקה שנתית במחזור החיים של העץ, כך תקופות של תרדמת וחוסר פעילות, הם שלבים חיוניים במעגל החיים האנושי. בדיוק כפי שעם בואו של האביב, השרף נושא החיים מטפס בהיחבא בתוך האילנות אל הענפים הפונים לשמים, כך גם בנו יתחדשו כוחות רעננים, עמוק מתוך המאגרים הרחניים שלנו, כל עוד נכוון את מטרותינו כלפי שמים.

גם לנו, לכל אחד ואחת מאתנו יש פוטנציאל אדיר. זה יכול לבוא לידי ביטוי בילדים שלנו, בקהילה ובחברה שבה אנו חיים. נוכל לשמש דוגמה לאחרים שילכו בעקבותינו. ההשפעה שלנו עשויה להיות דרך לדור ההמשך.

בעלון הקודם דימינו את חיי הנישואים לעץ השדה... אם יש לכם בחיי הנישואים תולעים קטנות בדמות ביקורת, ציניות ושאר מרעין בישין, שמכרסמות בחיבור ביניכם, זה הזמן לקטול אותם!

גם אנו עוברים בחיינו מחזורים של צמיחה. תקופות של התחדשות וצמיחה יכולות להתחלף בתקופות של קפיאה על השמרים או של שנת-חורף. הרב שלמה וולבה זצ"ל אומר שהמחזוריות הזאת היא חלק מהטבע האנושי, ומציין שאסור לאדם להתיימש בזמנים בהם נראה כאילו צמיחתו הרוחנית נעצרת - לרוב, אחרי תקופת ה"שפל" תגיע תקופת התעלות שתישא בחובה הזדמנויות חדשות לצמיחה.

זה המסר של ט"ו בשבט: אפילו כשאנחנו מרגישים רדומים, שקועים בשגרה, ושכאילו איבדנו את הרצון להתקדם -

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "בית" - ליוצאי ותגובות 058-7211235

מאת הרב אבישי ת. שליט"א

הורים שואלים...

א.ב. מרחובות קריה ג' שואלת:

ילד שלי יש פחד משוטרים - אשמח לדעת מה אני אמורה לעשות?

תשובה: כאשר הילד שלנו מגלה סימני פחד, אחת התגובות האוטומטיות שלנו היא לשדר לו חזק, ולומר לו שאין לו ממה לפחד. התגובה הזו עשויה לשלול את הלגיטימציה לפחד, ולחסום את הביטוי שלו, והתוצאה היא שהפחד לא נעלם אלא נדחק פנימה. ובנוסף, יתכן שאנחנו בעצמנו מגיבים מתוך המצוקה שלנו - שקשה לנו לראות את הילד פוחד, ואנו נבהלים להרגיעו - וכבר למדנו שהמאבק בפחד לא ממגר אותו אלא מזין אותו.

התגובה ההורית צריכה לבוא בשני שלבים:

השלב הראשון: הוא להרגיע את עצמנו. לקבל בהשלמה את זה שהילד פוחד, שזה בסדר גמור, ולא לצאת משלוותנו. נשנן לעצמנו

הרב אבישי ת. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הערות - משרד 02-6-30-70-90 | mta665417@gmail.com

שפע הנהנים

המכולת החדשה נפתחה
רח' אליעזר הלוי 2
מחירים נוחים לכל כיס.
אפשרות למשלוחים.
שעות הפתיחה ימים א' - ה'
7:00 - 20:30 ימי שישי 7:00 - שעה
לפני כניסת שבת
פירות, ירקות, בשר, דגים ועוד..

בא להינמץ מקריאת המודעות בשבת
"זאלה יעמדו על הכרכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

לרפואה והצלחה:

רות בת סעידה, קרן עיישה בת רוחמה, יואן מרדכי בן דניאל מלכה, חיים בן בנייה, אילן בן נדרה, שולה חיה בת נדרה, שמואל בן חסיבה וב"ב, סיגל בת מרים, מיטל בת סיגל, אברהם בן שרה, משה חיים בן מרגו.

לעילוי נשמת:

יוסף דוד בן סעידה, יפה בת חנה, חסיבה בת שמחה, אורי בן נדרה, פנחס אליהו בן צבי גרשון, חיו - חיים בן מרים, אלגרה - אורלט בת שרה, שלום בן אסתר חיון, אורלט שמחה בת שרה, מתתיהו שמעון בן תמר.

ת.נ.צ.ב.ה.

קונה ספרי
קודש ישנים
וכן מכתבים
מקוריים מגדולי
ישראל.
תשלום גבוה!
0527674348

מפגש הפסגה
הפסגה 10
קפה, משקאות, ממתקים,
מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

מפגש ברית
ברית 2
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים, ארטיקים,
גלידות ועוד..

העלון מוקדש להצלחה,
לזיווג הגון, לזרע בר קיימא,
ולהצלחת התורם ובני
משפחתו ברוחניות ובגשמיות
וכל מילי דמייטב.

פיסטוקס
רבי הפסגה 37

צ'אפס
בשר • עופות • דגים
בית וגן הפסגה 10
02-6439131
מוקד הזמנות, והזמנות בווצאפ
050-260-3330

אליעזר - אלקטרוניקה
פזאפונים, נגנים, מלחמות ועוד...
רח' הפסגה - 45
0733134400 053-3188440

לעילוי נשמת:
ר' חיים יעקב בן ר' אלתר
אהרון
ומלכה ב"ר שלמה.
ת.נ.צ.ב.ה.

נעלי קרן אור
פזאפונים (כל המשפחה)
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

תפארת
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

אלתר - ספירת 050-9094047 בית וגן 42